

IDPI prijedlog za izbor izaslanika u klubove DN Parlamenta FBiH

Suočen s dugogodišnjom praksom mistificiranja većine političkih problema u BiH, a čiji je meritum posve lako objašnjiv a ti problemi posve rješivi temeljem jasne logike Ustava BiH i zakona koji na njemu moraju biti utemeljeni, Institut za društveno-politička istraživanja (IDPI) Mostar odlučio je javnosti prezentirati svoj prijedlog izmjena Izbornog zakona BiH za izbor izaslanika u klubove Doma naroda Parlamenta FBiH. Pored toga što je utemeljen u Ustavu BiH kao dijelu Daytonskog mirovnog sporazuma (DMS) i na egzaktnom matematičkom modelu, što ne stvara nove izborne jedinice, ne vrši segregaciju po bilo kojem osnovu i osigurava aktivno i pasivno biračko pravo svakom građaninu FBiH u svakom kantonu, IDPI prijedlog ima tri temeljne karakteristike:

- Osigurava najveću mogućnu jednakost, tj. **jednaku vrijednost izbornog glasa unutar svakog „specifičnog demosa“ za izbor određenog kluba Doma naroda Parlamenta FBiH.** Po Kodeksu dobrog vladanja u izbornim pitanjima Venecijanske komisije iz 2002. godine dopustivo odstupanje od jednake vrijednosti glasa po izbornim jedinicama, odnosno, „specifičnim demosima“, ne bi trebalo biti veće od 10%. U okviru postojećeg Izbornog zakona, razlike u vrijednosti glasa dosežu i do 140.000%. IDPI prijedlogom dobivamo **100% jednakosti izbornog glasa** u okviru svakog „specifičnog demosa“.
- Omogućava, u većoj mjeri nego što je slučaj sad, po neustavnom izbornom zakonu, **relativni legitimitet predstavljanja** konstitutivnih naroda i „ostalih“ pri izboru izaslanika u Dom naroda Parlamenta FBiH, što znači da je Hrvatski klub **izraz većinske izborne volje** Hrvata u FBiH, Bošnjački klub **izraz većinske izborne volje** Bošnjaka u FBiH, Srpski klub **izraz većinske izborne volje** Srba u FBiH, a Klub „ostalih“ **izraz većinske izborne volje** „ostalih“ u FBiH;
- **Djelomično provodi odluke** Ustavnog suda BiH (**U-5/98 iz 2000., U-23/14 iz 2016., U-3/17 iz 2017. godine**) te presude Europskog suda za ljudska prava (**Sejdić-Finci, Zornić, Šlaku, Pilav, Pudarić**) koje se odnose na izbor tijela vlasti namijenjenih političkom predstavljanju konstitutivnih naroda i „ostalih“ u BiH. Ovaj je prijedlog dio šireg prijedloga IDPI-ja, koji je usmjeren k potpunom ispunjenju svih navedenih odluka i presuda. Uži prijedlog je sad iznesen pred javnost zbog izrazite političke aktualnosti pitanja izbora izaslanika u klubove Doma naroda Parlamenta FBiH, ali su njegova načela u cijelosti kompatibilna s temeljnim načelima i modelima šireg prijedloga. Stoga bi usvajanje užeg prijedloga, vezanog samo uz federalni Dom

naroda, omogućilo da se na njegovim načelima i logici, u nekim kasnijim fazama, mogu usvojiti i prijedlozi kojima bi se implementirale sve odluke ESLJP i US BiH, a koji podrazumijevaju promjene entitetskih i državnog ustava.

Objašnjenje IDPI prijedloga za izbor izaslanika u klubove DN PFBiH

Dom naroda Parlamenta FBiH sastavljen je od **četiri kluba**: Klub izaslanika bošnjačkog naroda, Klub izaslanika hrvatskog naroda, Klub izaslanika srpskoga naroda i Klub izaslanika pripadnika grupe „ostalih“. Dakle, za izbor izaslanika u Dom naroda Parlamenta FBiH imamo **četiri odvojena specifična demosa**:

- „pripadnici bošnjačkog naroda s područja entiteta FBiH“ kao **specifični demos** za Klub izaslanika bošnjačkog naroda DN P FBiH
- „pripadnici hrvatskog naroda s područja entiteta FBiH“ kao **specifični demos** za Klub izaslanika hrvatskog naroda DN P FBiH
- „pripadnici srpskog naroda s područja entiteta FBiH“ kao **specifični demos** za Klub izaslanika srpskog naroda DN P FBiH
- „pripadnici grupe *ostalih naroda i građana*“ s područja entiteta FBiH“ kao **specifični demos** za Klub izaslanika grupe „ostalih“ DN P FBiH

Svi pripadnici svakog specifičnog demosa čine **100% izborne volje** određenog specifičnog demosa, odnosno nose **100 izbornih bodova (IB)**.

Svaki kanton dobiva **Koeficijent izbornih bodova (KIB)** za četiri specifična demosa koji odgovara postotku pojedinog specifičnog demosa u pojedinom kantonu u odnosu na ukupan broj pripadnika tog specifičnog demosa u FBiH. Na temelju KIB-ova za svaki specifični demos u svakom kantonu određuje se broj izaslanika koje određeni specifični demos iz svakog kantona šalje u odgovarajući klub DN PFBiH.

B / H / S klubovi imaju po **17 izaslanika**. To znači da svaki izaslanik nosi **5,882% izborne volje B / H / S specifičnog demosa**, odnosno, nosi **5,882 izborna boda (IB)**, od ukupno 100 IB. Kako bi se osigurala jednaka vrijednost izbornog glasa unutar svakog specifičnog demosa u svim kantonima, IDPI prijedlog uvodi **dvije kategorije izaslanika** koji se unutar svakog specifičnog demosa biraju iz svakog kantona. Izaslanik koji nosi 5,882 IB izravno ulazi u odgovarajući klub DN PFBiH. Izaslanik koji nosi manje od 5,882 IB ulazi u drugi krug izbora za odgovarajući klub DN PFBiH.

Stoga svaka kantonalna skupština unutar sebe bira određen broj izaslanika za B / H / S klub DN PFBiH na slijedeći način:

- Kanton s KIB-om do 5,882 bira **1** izaslanika (0 izravno, 1 za drugi krug)
- Kanton s KIB-om od 5,882 do 11,764 bira **2** izaslanika (1 izravno, 1 za drugi krug)

- Kanton s KIB-om od 11,764 do 17,646 bira **3** izaslanika (2 izravno, 1 za drugi krug)
- Kanton s KIB-om od 17,646 do 23,528 bira **4** izaslanika (3 izravno, 1 za drugi krug)
- Kanton s KIB-om od 23,528 do 29,410 bira **5** izaslanika (4 izravno, 1 za drugi krug)

Svi kantonalni zastupnici koji su ušli u drugi krug izbora za odgovarajući klub DN PFBiH čine virtualno ad-hoc izborno tijelo na razini Federacije, koje smo nazvali **virtualnom skupštinom „kantona 11“**. B / H / S izaslanici u „kantonu 11“ unutar sebe biraju **nedostajući broj izaslanika odgovarajućeg kluba** na način kako je objašnjeno u PRILOGU 1 ovog prijedloga.

Ovim modelom dobivamo **100% jednakost izbornog glasa** u okviru svakog specifičnog demosa (svaki od 17 izaslanika nosi točno 5,882% izborne volje specifičnog demosa). Prethodna tvrdnja vrijedi pod pretpostavkom da je svaki izaslanik odgovarajućeg kluba DN PFBiH nositelj izborne volje samo pripadnika svoga specifičnog demosa, odnosno, pod pretpostavkom važenja i provedbe načela legitimnog predstavljanja konstitutivnih naroda u zakonodavnim tijelima vlasti koje su DMS i Ustav BiH namijenili predstavljanju konstitutivnih naroda. S obzirom da je načelo legitimnog predstavljanja sastavni i neodvojivi dio temeljnog načela DMS-a i Ustava BiH, načela konstitutivnosti i međusobne jednakopravnosti tri konstitutivna naroda, spomenuta pretpostavka je ne samo legitimna nego i ustavno-pravno obvezujuća. Ovu je činjenicu 2016. godine eksplicitno potvrdio Ustavni sud BiH Odlukom U 23/14.

Isti model primjenjuje se i na Klub izaslanika „ostalih naroda i građana“. S obzirom da taj klub broji **7 izaslanika**, svaki od njih nosi po **14,285% izborne volje** „ostalih naroda i građana“, odnosno **14,285 IB**. Stoga je broj izaslanika koji se u taj klub biraju po kantonima sljedeći:

- Kanton s KIB-om do 14,286 bira **1** izaslanika
- Kanton s KIB-om od 14,286 do 28,572 bira **2** izaslanika
- Kanton s KIB-om od 28,572 do 42,858 bira **3** izaslanika

Pored toga što osigurava jednaku vrijednost izbornih glasova, model Koeficijenata izbornih bodova (KIB-ova) omogućava i veći stupanj izbornog legitimiteta izaslanika u sva četiri kluba DN PFBiH. Postojeći, neustavni IZ BiH, omogućavao je Bošnjacima koji čine 70,40% stanovništva FBiH, ukoliko se odluče na izborni inženjering, da mogu izabrati 10 izaslanika u srpskom, 6 u hrvatskom te svih 7 izaslanika u klubu „ostalih“. U tom slučaju, mogu preuzeti i efektivnu kontrolu u sva četiri kluba DN i potpuno samostalno uspostaviti izvršnu vlast u FBiH. Postojeći IZ omogućava, dakle, da svi članovi Vlade FBiH te predsjednik i dva dopredsjednika

budu stopostotni izraz bošnjačke izborne volje, odnosno, da nemaju niti jedan izborni glas Hrvata, Srba i „ostalih“. **Uz uvjet da se u klubove vrati odlučivanje natpolovičnom većinom**, IDPI model samo djelomično rješava taj problem na način da otklanja mogućnost da Bošnjaci izbornim inženjeringom preuzmu kontrolu nad hrvatskim klubom te smanjuje stupanj bošnjačke kontrole nad srpskim i klubom „ostalih“.

I u okviru IDPI modela Bošnjaci mogu relativno lako izabrati 4 izaslanika u Hrvatski klub DN PFBiH te na taj način imati značajan utjecaj na odnose u H-klubu. Na primjer, ako neka stranka u Hrvatskom klubu DN PFBiH ima 5 izaslanika s hrvatskim izbornim legitimitetom te uđe u koaliciju s 4 izaslanika s bošnjačkim izbornim legitimitetom ta koalicija od 9 izaslanika može preuzeti kontrolu nad Hrvatskim klubom DN PFBiH. To bi značilo da, na primjer, HDZ BiH koji ima 8 izaslanika u Hrvatskom klubu DN PFBiH ne sudjeluje u formiranju izvršne vlasti u FBiH, a da neka druga hrvatska stranka koja ima 5 izaslanika sudjeluje. Ovaj primjer navodimo kako bismo pokazali apsurdnost tvrdnji „patriotskih“ i „probosanskih“ političkih, društvenih i medijskih aktera i aktivista kako IDPI-jev, kao i najavljeni pa otkazani prijedlog OHR-a, „ispunjavaju želje Dragana Čovića i HDZ-a BiH“. Uostalom, IDPI prijedlog niti na koji način institucionalno ne sprječava stranke koje se predstavljaju građanskim ili multietničkim da zadobiju povjerenje hrvatskih birača i time steknu legitimne političke predstavnike u Klubu izaslanika hrvatskog naroda DN P FBiH, kao što im ta mogućnost ni do sad nije bila uskraćena.

Institut za društveno-politička istraživanja (IDPI) Mostar smatra kako je nužno osigurati da **na svim pozicijama zakonodavne, izvršne i sudske vlasti** koje su sukladno Daytonskom mirovnom sporazumu i Ustavu BiH namijenjene predstavnicima konstitutivnih naroda budu **legitimni predstavnici tih naroda**. To, naravno, nipošto ne znači da **nositelji legitimne političke volje** pojedinih specifičnih demosa nužno moraju biti **pripadnici** istih. S obzirom na složenost i ozbiljnost trenutne političke i sigurnosne situacije u BiH, smatramo kako je mnogo bolje napraviti jedan korak, koliko god mali bio, u dobrom smjeru nego produbljivati postojeću krizu i blokadu sustava. Stoga ovaj prijedlog treba razumjeti kao **jedan korak ili jednu fazu** procesa ostvarivanja pune konstitutivnosti i jednakopravnosti sva tri konstitutivna naroda na cjelokupnom teritoriju BiH, odnosno, kao prvu fazu procesa pune provedbe svih mjerodavnih odluka Ustavnog suda BiH (**U-5/98 iz 2000., U-23/14 iz 2016., U-3/17 iz 2017. godine**) te svih mjerodavnih presude Europskog suda za ljudska prava (**Sejdić-Finci, Zornić, Šlaku, Pilav, Pudarić**). Kao što smo već više puta objasnili, ta dva bloka presuda se međusobno ne isključuju nego nadopunjavaju, te bi njihova implementacija učinila naš politički sustav inkluzivnijim, demokratskijim i pravednijim.

Nužno je naglasiti i da se glasovi pripadnika svih specifičnih demosa iz kantona koji ostaju ispod „izbornog praga“ ne brišu, već u „drugom krugu“ snažno utječu na

konačni rezultat izbora, te daju broj izaslanika proporcionalno usklađen s ostalim kantonima.

B / H / S / O Koeficijenti izbornih bodova (KIB) za 10 kantona u FBiH

	B koeficijent izbornih bodova	H koeficijent izbornih bodova	S koeficijent izbornih bodova	O koeficijent izbornih bodova
Unsko-sanski kanton	15,746	1,019	14,946	13,400
Posavski kanton	0,528	6,749	1,469	0,752
Tuzlanski kanton	25,113	4,738	12,481	21,503
Zeničko-dobojski kanton	19,166	8,801	9,802	15,251
Bosansko-podrinjski kanton	1,428	0,005	1,565	0,499
Kanton Središnja Bosna	9,386	19,609	5,381	7,188
Hercegovačko-neretvanski kanton	5,889	23,760	11,374	5,149
Zapadnohercegovački kanton	0,046	18,825	0,179	0,346
Sarajevski kanton	22,183	3,519	23,519	35,344
Hercegbosanski kanton	0,514	12,976	19,284	0,567
Ukupno	100	100	100	100

Primjer izračuna Koeficijenta izbornih bodova (KIB)
za Kanton Središnja Bosna (KSB):

- **Bošnjaka** u KSB ima 9,386% u odnosu na ukupan broj Bošnjaka u FBiH, zato je B-KIB u KSB **9,386**
- **Hrvata** u KSB ima 19,609% u odnosu na ukupan broj Hrvata u FBiH, zato je H-KIB u KSB **19,609**
- **Srba** u KSB ima 5,381% u odnosu na ukupan broj Srba u FBiH, zato je S-KIB u KSB **5,381**
- **Pripadnika grupe „ostalih naroda i građana“** u KSB ima 7,188% u odnosu na ukupan broj „ostalih“ u FBiH, zato je O-KIB u KSB **7,188**

**Usporedba važećeg modela izbora izaslanika za četiri kluba
DN PFBiH i IDPI prijedloga**

Klub izaslanika hrvatskog naroda Doma naroda Parlamenta FBiH

	Broj H izaslanika za H-klub DN PFBiH po popisu iz 2013. i neustavnom IZ BiH i % od 100% H izborne volje u FBiH	H koeficijent izbornih bodova (H-KIB) po kantonima odnosno % H od 100% H u FBiH
Unsko-sanski kanton	1 5,882	1,019
Posavski kanton	1 5,882	6,749
Tuzlanski kanton	1 5,882	4,738
Zeničko-dobojski kanton	1 5,882	8,801
Bosansko-podrinjski kanton	1 5,882	0,005
Kanton Središnja Bosna	3 17,646	19,609
Hercegovačko-neretvanski kanton	3 17,646	23,760
Zapadnohercegovački kanton	3 17,646	18,825
Sarajevski kanton	1 5,882	3,519
Hercegbosanski kanton	2 11,764	12,976
Ukupno	17 100	100

	H koeficijent izbornih bodova (H-KIB)	Broj izravnih izašlanika u H- klub DN PFBiH	IB kantonalnih izašlanika koji ulaze u drugi krug biranja za H- klub DN PFBiH
Unsko-sanski kanton	1,019	0	1,019
Posavski kanton	6,749	1	0,867
Tuzlanski kanton	4,738	0	4,738
Zeničko-dobojski kanton	8,801	1	2,919
Bosansko-podrinjski kanton	0,005	0	0,005
Kanton Središnja Bosna	19,609	3	1,963
Hercegovačko- neretvanski kanton	23,760	4	0,232
Zapadnohercegovački kanton	18,825	3	1,179
Sarajevski kanton	3,519	0	3,519
Hercegbosanski kanton	12,976	2	1,212
Ukupno	100	14	17,653 IB*

***10** izašlanika koji su ušli u drugi krug između sebe biraju **3** nedostajuća izašlanika H-kluba DN PFBiH koji zajedno nose 17,653 (3x5,882) IB, odnosno 17,653% izborne volje H specifičnog demosa.

PRIMJER: Biranja izaslanika za Klub izaslanika hrvatskog naroda Doma naroda Parlamenta FBiH iz KSB:

- KSB bira 4 izaslanika u H-klub DN PFBiH jer je njegov KIB veći od 17,646
- Prva trojica s liste nose po 5,88 IB, a četvrti ima 1,963 IB ($19,609 - 3 * 5,882$)
- Prva trojica izravno ulaze u H-klub DN PFBiH
- Četvrti s liste ide u drugi krug izbora za izaslanika H-kluba DN PFBiH u koji unosi 1,963 izbornih bodova (IB-a)

Klub izaslanika bošnjačkog naroda Doma naroda Parlamenta FBiH

	Broj B izaslanika za B-klub DN PFBiH po popisu iz 2013. i neustavnom IZ BiH i % od 100% B izborne volje u FBiH	B koeficijent izbornih bodova (B-KIB) po kantonima odnosno % B od 100% B u FBiH
Unsko-sanski kanton	2 11,764	15,746
Posavski kanton	1 5,882	0,528
Tuzlanski kanton	3 17,647	25,112
Zeničko-dobojski kanton	3 17,647	19,166
Bosansko-podrinjski kanton	1 5,882	1,428
Kanton Središnja Bosna	1 5,882	9,386
Hercegovačko-neretvanski kanton	1 5,882	5,889
Zapadnohercegovački kanton	1 5,882	0,046
Sarajevski kanton	3 17,647	22,183
Hercegbosanski kanton	1 5,882	0,514
Ukupno	17 100	100

	B koeficijent izbornih bodova (B-KIB)	Broj izravnih izaslanika u B- klub DN PFBiH	IB kantonalnih izaslanika koji ulaze u drugi krug biranja za B- klub DN PFBiH
Unsko-sanski kanton	15,746	2	3,982
Posavski kanton	0,528	0	0,528
Tuzlanski kanton	25,113	4	1,585
Zeničko-dobojski kanton	19,166	3	1,520
Bosansko-podrinjski kanton	1,428	0	1,428
Kanton Središnja Bosna	9,386	1	3,504
Hercegovačko- neretvanski kanton	5,889	1	0,007
Zapadnohercegovački kanton	0,046	0	0,046
Sarajevski kanton	22,183	3	4,537
Hercegbosanski kanton	0,514	0	0,514
Ukupno	100	14	17,651 IB*

***10** izaslanika koji su ušli u drugi krug između sebe biraju **3** nedostajuća izaslanika B-kluba DN PFBiH koji zajedno nose 17,651 (3x5,882) IB, odnosno 17,651% izborne volje B specifičnog demosa.

PRIMJER: Biranja izaslanika za Klub izaslanika bošnjačkog naroda Doma naroda Parlamenta FBiH iz KSB:

- KSB bira **2** izaslanika u B-klub DN PFBiH jer je njegov KIB veći od 5,882
- Prvi s liste ima OIB 5,88 a drugi ima OIB 3,504 (9,386 – 5,882)
- Prvi izravno ulazi u B-klub DN PFBiH
- Drugi s liste ide u novi izborni krug B-kluba DN PFBiH u koji unosi 3,504 izbornih bodova (IB-a)

Klub izaslanika srpskog naroda Doma naroda Parlamenta FBiH

	Broj S izaslanika za S-klub DN PFBiH po popisu iz 2013. i neustavnom IZ BiH i % od 100% S izborne volje u FBiH	S koeficijent izbornih bodova (S-KIB) po kantonima odnosno % S od 100% S u FBiH
Unsko-sanski kanton	2 11,764	14,946
Posavski kanton	1 5,882	1,469
Tuzlanski kanton	2 11,764	12,481
Zeničko-dobojski kanton	1 5,882	9,802
Bosansko-podrinjski kanton	1 5,882	1,565
Kanton Središnja Bosna	1 5,882	5,381
Hercegovačko-neretvanski kanton	2 11,764	11,374
Zapadnohercegovački kanton	1 5,882	0,179
Sarajevski kanton	3 17,647	23,519
Hercegbosanski kanton	3 17,647	19,284
Ukupno	17 100	100

	S koeficijent izbornih bodova (S-KIB)	Broj izravnih izaslanika u S- klub DN PFBiH	IB kantonalnih izaslanika koji ulaze u drugi krug biranja za S-klub DN PFBiH
Unsko-sanski kanton	14,946	2	3,182
Posavski kanton	1,469	0	1,469
Tuzlanski kanton	12,481	2	0,717
Zeničko-dobojski kanton	9,802	1	3,920
Bosansko-podrinjski kanton	1,565	0	1,565
Kanton Središnja Bosna	5,381	0	5,381
Hercegovačko- neretvanski kanton	11,374	1	5,492
Zapadnohercegovački kanton	0,179	0	0,179
Sarajevski kanton	23,519	3	5,873
Hercegbosanski kanton	19,284	3	1,638
Ukupno	100	12	29,416 IB*

***10** izaslanika koji su ušli u drugi krug između sebe biraju **5** nedostajućih izaslanika S-kluba DN PFBiH koji zajedno nose 29,416 (5x5,882) IB, odnosno 29,416% izborne volje S specifičnog demosa.

PRIMJER: Biranja izaslanika za Klub izaslanika srpskog naroda Doma naroda Parlamenta FBiH iz KSB:

- KSB bira **1** izaslanika u S-klub DN PFBiH jer je njegov KIB manji od 5,882
- Prvi s liste ima OIB 5,381
- Nitko izravno ne ulazi u S-klub DN PFBiH
- Prvi s liste ide u novi izborni krug S-kluba DN PFBiH u koji unosi 5,381 izbornih bodova (IB-a)

Klub izaslanika pripadnika grupe „ostalih naroda i građana“ Doma naroda Parlamenta FBiH

	Broj O izaslanika za O-klub DN PFBiH po popisu iz 2013. i neustavnom IZ BiH i % od 100% O izborne volje u FBiH	O koeficijent izbornih bodova (O-KIB) po kantonima odnosno % O od 100% O u FBiH
Unsko-sanski kanton	1 14,285	13,400
Posavski kanton	0 0,000	0,752
Tuzlanski kanton	2 28,571	21,503
Zeničko-dobojski kanton	1 14,285	15,251
Bosansko-podrinjski kanton	0 0,000	0,499
Kanton Središnja Bosna	1 14,285	7,188
Hercegovačko-neretvanski kanton	0 0,000	5,149
Zapadnohercegovački kanton	0 0,000	0,346
Sarajevski kanton	2 28,571	35,344
Hercegbosanski kanton	0 0,000	0,567
Ukupno	7 100	100

	O koeficijent izbornih bodova (O-KIB)	Broj izravnih izaslanika u O- klub DN PFBiH	IB kantonalnih izaslanika koji ulaze u drugi krug biranja za O- klub DN PFBiH
Unsko-sanski kanton	13,400	0	13,400
Posavski kanton	0,752	0	0,752
Tuzlanski kanton	21,503	1	7,217
Zeničko-dobojski kanton	15,251	1	0,965
Bosansko-podrinjski kanton	0,499	0	0,499
Kanton Središnja Bosna	7,188	0	7,188
Hercegovačko- neretvanski kanton	5,149	0	5,149
Zapadnohercegovački kanton	0,346	0	0,346
Sarajevski kanton	35,344	2	6,772
Hercegbosanski kanton	0,567	0	0,567
Ukupno	100	4	42,855 IB*

***10** izaslanika koji su ušli u drugi krug između sebe biraju **3** nedostajuća izaslanika O-kluba DN PFBiH koji zajedno nose 42,855 (3x14,285) IB, odnosno 42,855% izborne volje O specifičnog demosa.

PRIMJER: Biranja izaslanika za Klub izaslanika grupe „ostalih naroda i građana“ Doma naroda Parlamenta FBiH iz KSB:

- KSB bira **1** izaslanika u O-klub DN PFBiH jer je njegov KIB manji od 14,285
- Prvi s liste ima OIB 7,188
- Nitko izravno ne ulazi u O-klub DN PFBiH
- Prvi s liste ide u novi izborni krug O-kluba DN PFBiH u koji unosi 7,188 izbornih bodova (IB-a)

PRILOG 1

Objašnjenje izbora izaslanika u drugom krugu izbora za odgovarajuće klubove DN PFBiH.

PRIMJER:

Izbor u drugom krugu za Klub izaslanika hrvatskog naroda DN PFBiH (analogno vrijedi i za bošnjački i srpski te Klub „ostalih naroda i građana“):

- Svaka stranka koja u virtualnoj „kantonalnoj skupštini kantona 11“ ima zastupnike koji su ušli u drugi krug izbora za Klub izaslanika hrvatskog naroda DN PFBiH (zastupnike koji nose H izborne bodove), kao i svaki pojedinačni izaslanik koji je ušao u drugi krug izbora za navedeni klub, ima pravo nominirati jednog ili više kandidata na listi za izbor nedostajućih izaslanika za Klub izaslanika hrvatskog naroda.
- Svaka lista može sadržavati više kandidata od broja izaslanika koji se biraju,
- Svaki izaslanik u kantonalnoj skupštini koji nosi H izborne bodove daje jedan glas za listu izaslanika koji se biraju u Klub izaslanika hrvatskog naroda. Izbor se vrši tajnim glasovanjem.
- Mandati se raspodjeljuju jedan po jedan po listama ili kandidatu s najvišim količnicima koji su rezultirali iz formule za proporcionalnu raspodjelu utvrđenu u članku 9.5 Izbornog zakona BiH. Kada lista dobije mandat, mandat se raspoređuje s vrha liste.
- U slučaju istog broja glasova dvoje ili više kandidata, prednost se daje onome koji je u drugi krug ušao s većim iznosom „izbornih bodova“.